

фінансовому обліку такий розподіл здійснюється пропорційно справедливій вартості окремого об'єкта, а за ПКУ – пропорційно звичайній ціні окремого об'єкта основних засобів, при чому, справедлива вартість може не дорівнювати звичайній ціні. Також можливі відмінності у складі основних засобів, що підлягають амортизації: невиробничі основні засоби в податковому обліку не амортизуються, але в бухгалтерському обліку розмежування на виробничі та невиробничі основні засоби відсутнє.

Вимога застосування бухгалтерських процедур з метою оподаткування ускладнює та посилює відповідальність бухгалтера за ведення обліку на підприємстві, адже помилка при визнанні об'єкта основних засобів може призвести до неправильного розрахунку податкових зобов'язань, а отже і можливих штрафів. Також, нульова залишкова вартість основних засобів, що продовжують експлуатуватися, може бути розтлумачена податковими органами як завищення сум амортизації в попередніх періодах.

Тому на сьогодні основним завданням, на наш погляд, є пошук можливості повної гармонізації бухгалтерського та податкового обліку основних засобів. Для вирішення поставленого завдання необхідно розглянути і порівняти зміст податкового і бухгалтерського обліку основних засобів та визначити їх принципові відмінності.

ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА: НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА В КОНТЕКСТІ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Приходько Н.В., гр. 201-Мз

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Т.Д. Косова**

Національний авіаційний університет

Однією з найважливіших причин, що стримує рух України на шляху до суспільства високого добробуту, є суттєвий обсяг тіньової економіки. Остання має негативний вплив на всі соціально-економічні процеси, деформує пропорції структурного розвитку, лишає поза системи обліку, аналізу та контролю значний обсяг об'єктів. Тому пріоритетом розвитку національної економіки є її детінізація з використанням різноманітних інструментів. Одним із них є податковий контроль і аналіз нарахування і сплати податку на прибуток, його відображення в обліково-інформаційній системі підприємства.

Після підписання Угоди про Асоціацію з ЄС новели податкового законодавства орієнтовані на детінізацію економіки як умови її реалізації. Податок на прибуток підприємств є бюджетоформуючим, тому легітимізація останнього є важливим чинником зростання доходів бюджету, з однієї сторони, з іншого, це – фактор переходу діяльності суб'єктів господарювання в офіційний сектор економіки, який підлягає статистичному обліку, знаходить відображення в системі національних рахунків тощо.

У 2021 році вступили в дію нові правила оподаткування прибутку підприємств, визначені змінами до Податкового Кодексу України [1]. Так, річний податковий (звітний) період з податку на прибуток підприємств застосовують платники податку, у яких річний дохід за 2020 звітний рік не перевищує 40 млн. грн. Новелою є вимога подання річної фінансової звітності разом з аудиторським звітом у строк, не пізніше 10 червня, за підсумками 2020 року. Це стосується платників податку на прибуток, які відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським звітом. Для проведення податкового контролю в електронній формі відповідно до чинного законодавства подаються до фіскальних органів баланс (форма 1) та звіт про фінансові результати (сукупний дохід) (форма 2). Ця вимога пояснюється тим фактом, що об'єкт оподаткування податком на прибуток визначається на підставі фінансової звітності підприємства. У разі суттєвих відмінностей показників податкової і фінансової звітності за звітний і попередній періоди підприємство має подати уточнюючу декларацію до річної податкової декларації за 2020 рік у строк, не пізніше 10 червня 2021 року.

Якщо платник податку самостійно виправив помилки за попередній податковий період, то нараховані суми штрафу та пені визнаються витратами згідно із правилами бухгалтерського обліку при визначенні фінансового результату до оподаткування. При цьому на суму таких штрафів та пені податкова різниця для збільшення фінансового результату до оподаткування не виникає.

Новелою є відображення у додатку АВ до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств виплачених дивідендів в нарахованій сумі без вирахування утриманого податку на доходи фізичних осіб та військового збору. Незмінним лишилося право платника податку задекларувати від'ємне значення об'єкта оподаткування з попередніх років. Крім того, для платників – правонаступників передбачено зменшення фінансового результату

податкового (звітнього) періоду на суму збитків платника, що реорганізується.

Задачам детінізації економіки відповідає створення сприятливих умов для платників єдиного податку, які переходять на загальну систему оподаткування в середині року. Вони мають сплатити податок на прибуток на підставі податкової декларації за річний податковий (звітний) період (як новостворені), який починається з дати переходу на загальну систему та закінчується 31 грудня такого року. Зазначені платники єдиного податку подаватимуть Податкову декларацію з податку на прибуток підприємств за податковий (звітний) рік, який починається з дати переходу на загальну систему оподаткування та закінчується 31 грудня такого року. Разом з Декларацією з податку на прибуток платник податку повинен подати фінансову звітність за період перебування на спрощеній системі оподаткування та за звітний рік (з 01 січня по 31 грудня такого року).

Потребам детінізації податкових правовідносин відповідає організація комунікацій між платниками податків та контролюючими органами. В електронному кабінеті платник податків може отримати інформацію стосовно банківських реквізитів для сплати податку на прибуток, скориставшись меню «Стан розрахунків з бюджетом».

Інформаційні джерела:

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві: Закон України від 16.01.2020 № 466-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#Text>

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА І РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Таран Т.В., гр. М-2

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Л.О. Сколотій**
Державний біотехнологічний університет

З розвитком ринкової економіки та введенням в дію національних стандартів обліку суб'єктам господарювання надано значні права і можливості у реалізації своїх економічних інтересів,